

DEKALOG DLA RODZICÓW I WYCHOWAWCÓW

- Nie upokarzaj dziecka: bo ono, tak jak Ty, ma silne poczucie własnej godności.
- Staraj się nie stosować takich metod, których sam w dzieciństwie nie akceptowałeś.
- Pozwalaj dziecku dokonywać wyboru w miarę możliwości jak najczęściej.
- Jeżeli zachowałeś się wobec dziecka niewłaściwie, przeproś je i wytłumacz się. Nie bój się utraty autorytetu, dziecko i tak wie kiedy popełniasz błędy.
- Nigdy nie mów źle o dziecku, w szczególności w obecności innych osób.
- Nie mów "zrobisz to, bo ja tak chcę" - jeżeli musisz czegoś zabronić, zawsze to uzasadnij.
- Jeśli wydajesz polecenia dziecku, staraj się nie stać nad nim i mówić "z góry swego autorytetu".
- Nie musisz być za wszelką cenę konsekwentny. I nie musisz być w zgodzie z innym dorosłym przeciwko dziecku, jeżeli wiesz, że on nie miał racji.
- Gdy nie wiesz, jak postąpić, pomyśl, jak Ty poczułbyś się, będąc dzieckiem.
- Staraj się być czasem adwokatem własnego dziecka.

Na podstawie: E. CYZ :Dziecko i jego prawa, (1992)

- Bądź życzliwym, pogodnym, cierpliwym przewodnikiem i towarzyszem swego dziecka w jego kłopotach szkolnych.
- Staraj się zrozumieć swoje dziecko: jego potrzeby, możliwości i ograniczenia.
- Spróbuj jak najwcześniej zaobserwować, czy twoje dziecko ma trudności, na czym one polegają i co jest ich przyczyną - wyjaśnij swoje wątpliwości, omów spostrzeżenia na drodze konsultacji z psychologiem, logopedą, pedagogiem i w razie potrzeby z lekarzem.
- Spróbuj pomóc swojemu dziecku - zaobserwuj w czasie codziennej pracy z dzieckiem, co jest najskuteczniejsze dla przezwyciężenia jego trudności: w razie potrzeby skorzystaj z literatury i fachowej pomocy nauczyciela- terapeuty, logopedy (w formie terapii indywidualnej lub grupowej).
- Bądź w stałym kontakcie z nauczycielem swego dziecka i pedagogiem szkolnym.
- Chwal i nagradzaj swoje dziecko nie tyle za efekty pracy, co za włożony w nią wysiłek oraz spraw, aby praca z dzieckiem stała się przyjemna dla was obojgu.

**"Traktuj dziecko tak jakbyś chciał,
aby ono traktowało Ciebie."**

Waldemar Łysiak

**"Dzieci chowane bez pieczyoty,
są jak kwiaty hodowane bez słońca."**

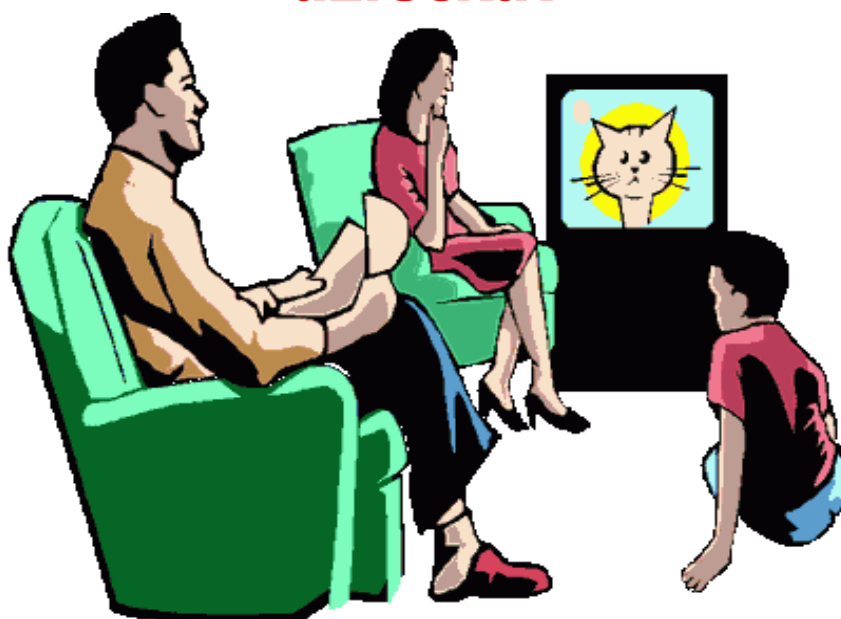
Alfred de Musset

**"Kochać człowieka to znaczy mieć czas,
nie spieszyć się, być obecnym dla niego"**

Hans Burki

50 rad dla rodziców

- Jak włączyć się w edukację własnego dziecka?

1. Okazuj zainteresowanie i doceniaj pracę nauczycieli i dyrektora.
2. Otwórz się na pomysły nauczyciela, okaż dobrą wolę.
3. Słuchaj opinii innych o Twoim dziecku, staraj się zrozumieć ich punkt widzenia.
4. Podziel się z nauczycielem swoją wiedzą o mocnych stronach, talentach i zainteresowaniach swojego dziecka.
5. Bierz pod uwagę i powiedz nauczycielowi o oczekiwaniach i celach, jakie sobie stawia twoje dziecko.
6. Nie żałuj czasu na rozmowy o postępach i trudnościach dziecka w szkole.
7. Bierz aktywny udział w zebraniach i dniach otwartych.
8. Ustal z nauczycielem najlepszy sposób komunikowania się z tobą (telefon, e-mail, list, notatka w zeszyte dziecka).
9. Staraj się zrozumieć i zaakceptuj reguły obowiązujące dziecko w szkole; nie podważaj ich znaczenia i nie pozwalaj na omijanie lub łamanie tych zasad w domu (okazywanie szacunku starszym, poprawne zachowanie przy stole, niepalenie papierosów, nieprzeklinanie itp.).
10. Korzystaj z możliwości przeprowadzanie nieformalnych rozmów, nawiązywania kontaktów z nauczycielami, personelem szkoły, innymi rodzicami.
11. Swoje wymagania, oczekiwania i uwagi przedstawiaj szczerze, otwarcie i niezwłocznie. Niech nie mają okazji urosnąć do problemu.
12. Bierz udział w spotkaniach rodziców i pracy organów przedstawicielskich.
13. Szukaj informacji o szkole, czytaj biuletyny; zaglądaj na stronę www szkoły.
14. Poznaj godziny pracy sekretariatu, dyżurów nauczycielskich i dyrektorskich, terminy dni otwartych.
15. Zgromadź informacje na temat systemu oceniania i wymagań wobec twojego dziecka (śródrocznych, na zakończenie semestru/roku, wymagań egzaminacyjnych).
16. Poznaj przyjaciół i kolegów swojego dziecka a także ich rodziców.
17. Staraj się śledzić życie szkoły i w miarę możliwości uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych dla - lub z udziałem rodzin uczniów; pomóż organizować takie imprezy.
18. Włącz się w pracę zespołów rodziców uczestniczących w konsultowaniu lub tworzeniu programu szkolnego.
19. Weź udział w organizowanych dla rodziców warsztatach lub seminariach. Jeśli nie są organizowane podsuń szkole pomysł ich zorganizowania.
20. Bierz udział w godzinach wychowawczych i lekcjach otwartych, na które jesteś zapraszany.

21. Włącz się w organizacje imprez dla rodziców i rodzin organizowanych przez szkołę (święto szkoły, sportowe zawody rodzinne, przedstawienia teatryku szkolnego, aukcje na rzecz szkoły, piknik rodzicielski).
22. Włącz się w opracowanie programu zajęć pozalekcyjnych, zaproponuj swoją pomoc w ich prowadzeniu (opieka nad młodszymi dziećmi, dowożenie dzieci na basen, do kina itp.).
23. W miarę możliwości wspieraj fundusz rodzicielski lub ofiaruj własną pracę (od pomocy w drobnych remontach, szycia zasłon, przygotowywania pomocy naukowych, pieczenia ciastek na imprezy szkolne, po prowadzenie koła zainteresowań).
24. Ustal z nauczycielem plan postępowania w stosunku do twojego dziecka zwłaszcza w sytuacji kryzysowej.
25. Omawiaj ze swoim dzieckiem przebieg szkolnego dnia, dowiaduj się o plany i ważne dla dziecka wydarzenia w zbliżającym się czasie.
26. Poznaj mocne i słabe strony dziecka w szkole.
27. Zadbaj, aby dziecko miało w domu wydzielone ciche i dobrze oświetlone miejsce do nauki i odrabiania lekcji.
28. Pomóż swojemu dziecku zaplanować pracę, podzielić duże i trudne zadania na małe kroki.
29. Ustal w miarę możliwości stałe godziny spokojnej pracy dziecka w domu - w tym czasie nie angażuj go do innych czynności.
30. Okazuj szacunek dla pracy dziecka, doceniaj jego wysiłek.
31. Spróbuj znaleźć zajęcie (hobby, sport), które będziesz wykonywał razem z dzieckiem.
32. Zachęcaj dziecko do podejmowania działań twórczych (malowania, grania itp.), czytania książek, słuchania dobrej muzyki; czytajcie razem chociaż kilka minut każdego dnia.
33. Organizuj w miarę możliwości rodzinne wycieczki do biblioteki, ogrodu zoologicznego, botanicznego, teatru, kina, na koncert, do muzeum, parku, lasu itp., aby wykorzystać je jako sposobność do zdobycia nowych ciekawych informacji.
34. Wspólnie z dzieckiem wybierz i zaplanuj programy telewizyjne, które będzie mogło oglądać; gdy możesz, oglądaj je razem z nim i rozmawiaj o tym, co widziało i czego się nauczyło.
35. Od czasu do czasu baw się z dzieckiem - graj w gry dydaktyczne, towarzyskie, komputerowe itp.
36. Pomóż dziecku w zaplanowaniu przygotowań do klasówki, sprawdzianu, egzaminu.
37. Pomóż zorganizować w szkole spotkania rodziców poświęcone wymianie doświadczeń na temat "Jak pomagać swojemu dziecku w odrabianiu prac domowych?"
38. Weź udział w szkolnym festiwalu nauki; zaoferuj szkole swoje zdolności, talenty, umiejętności.
39. Podejmij się opieki nad uczniami w czasie zajęć popołudniowych i prac porządkowych w szkole; weź udział w szkolnej wycieczce.
40. Pomóż zorganizować system rodzicielskiego wolontariatu w szkole.
41. Poznaj zasady szkolnego regulaminu i pomagaj nauczycielom w utrzymywaniu dyscypliny.
42. Pomóż zorganizować prace społeczne uczniów.
43. Zaoferuj nieodpłatnie szkole swoje eksperckie usługi w dziedzinach, na których się znasz i możesz pomóc.
44. Dowiedz się jak najwięcej na temat działań podejmowanych w stosunku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (np. dysleksją).
45. Podejmij się funkcji społecznych w radach przedstawicielskich rodziców, także na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.
46. Zachęcaj swoje dziecko do pełnienia funkcji społecznych i udziału w samorządzie uczniowskim i wspieraj je w działaniu.
47. Staraj się poznać prawo oświatowe w zakresie niezbędnym do podejmowania odpowiedzialnej dyskusji o pracy szkoły; obserwuj zmiany w prawie oświatowym i w miarę potrzeby zabieraj głos na temat kierunku tych zmian.
48. Pomóż szkole w gromadzeniu dodatkowych funduszy, ubieganiu się o dotacje, stypendia i granty oraz utrzymaniu w dobrym stanie majątku szkolnego.
49. Wspieraj działania organizacji wychowawczych na terenie szkoły swojego dziecka (np. harcerstwa).
50. Zachęcaj i wspieraj swoje dziecko w działaniu społecznym na rzecz potrzebujących pomocy; sam służ przykładem.

Lektury polecane dla rodziców

Adele Faber, Elaine Mazlish:

Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Wyd. 5. Poznań: Media Rodzina, 1996

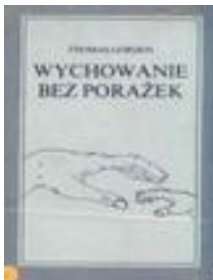
Doskonała pozycja nie tylko dla Rodziców, ale dla każdego, który chce skuteczniej porozumiewać się nie tylko z dziećmi... Ciekawe, zabawne ilustracje w formie mini - komiksów.

Adele Faber, Elaine Mazlish:

Rodzeństwo bez rywalizacji. Jak pomóc własnym dzieciom żyć w zgodzie, by samemu żyć z godnością. Poznań: Media Rodzina, 1993

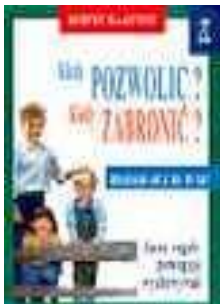
Kolejna książka z tej cennej serii. Proste, skuteczne rady. Konkretnie przykłady. Każda z metod wypróbowana w Polsce, przez rodziców w naszych realiach... Ryzyko porównywania rodzeństwa... Co robić, gdy dzieci się biją...

Thomas Gordon:

Wychowanie bez porażek. Rozwiązywanie konfliktów między rodzicami a dziećmi. Warszawa: PAX, 1991

Pierwsza z cyklu doskonałych pozycji o wychowaniu. Jak słuchać? Jak rozwiązywać konflikty? Co z porażkami?

Robert MacKenzie

Kiedy pozwolić? Kiedy zabronić?

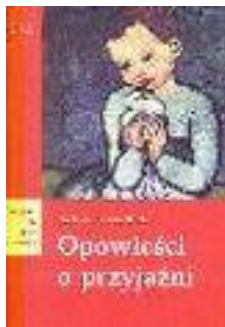
Książka ukazuje rodzicom, w jaki sposób: wyznaczać dzieciom jasne i stałe granice, ustalać zasady współżycia rodzinnego, uczyć dzieci umiejętności skutecznego rozwiązywania problemów, mądrze wyciągać konsekwencje wobec nieposłusznych dzieci, położyć kres konfliktom w rodzinie.

Benjamin Spock

Rodzicom o dzieciach

W tej poczytnej książce autor wykracza poza ramy zwykłego podręcznika dla początkujących rodziców, omawiając szczegółowo nie tylko podstawowe problemy dotyczące opieki nad niemowlęciem, lecz także zagadnienia o istotnym znaczeniu dla poprawnego wychowania dziecka, często pomijane w tego rodzaju publikacjach, takie jak: kształtowanie osobowości małego człowieka, dyscyplina, rola ojca w wychowaniu, praca zawodowa matki, wybór właściwych zabawek, relacje z innymi osobami, skutki ewentualnego rozvodu i wiele innych.

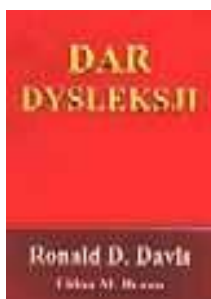
Linde Keyserlingk, von
Opowieści o przyjaźni

Zniszczona lub utracona przyjaźń zasmuca, ponieważ jest niezmiernie ważna przez całe życie. Z powodu zdradzonej przyjaźni cierpią i dzieci, i dorośli.

Zawieranie przyjaźni pozwala poznać to, co nieznane, i - przede wszystkim - uczy społecznych zachowań. Umożliwianie dzieciom przyjaźni oraz pomoc w tworzeniu bliskich więzi z innymi oznacza również wychowanie dzieci do pokoju.

Historie Linde von Keyserlingk opowiadają wzruszająco o przyjaźniach ze zwierzętami i wśród zwierząt oraz o przyjaźniach między dorosłymi, jak również dorosłymi i dziećmi.

Jest to wspaniała książka na ważny i ciekawy temat, do samodzielnego czytania przez dziecko, albo na głos dziecku. Wrażliwość, z jaką Autorka snuje swoje opowiadania, z pewnością pomoże dorosłym nawiązać z dziećmi rozmowy o przyjaźni.

Ronald D. Davis Eldon M. Braun
Dar dysleksji, Zysk i S-ka, 24 Lipiec 2001

Jak postępują rodzice wobec dziecka, które wróciło ze szkoły z kolejną dwójką z dyktanda, nie potrafi zapamiętać tabliczki mnożenia i bazgrze w zeszytach? Nakazami zmuszają do poprawy, często krzyczą i wymyślają coraz ostrzejsze kary. A może to dysleksja? Zamiast dalszego upokarzania powinni czym prędzej przeczytać książkę Ronalda Davisa "Dar dysleksji" - pomoże im zrozumieć, jak ustrzec dziecko przed niesprawiedliwym traktowaniem.

Christine Kaniak-Urban
Każde dziecko ma swoje mocne strony

Dzieci różnie reagują w różnych sytuacjach i wykształcają swój własny styl życia w zależności od swojego typu. Jest dziecko duszyczka, które po mistrzowsku potrafi wczuć się w innych, dziecko obowiązku, które chętnie się przydaje, dziecko przygód, które z odwagą i zdecydowaniem szuka osobistych doświadczeń oraz dziecko mądra głowa, które dąży do przyswojenia sobie wiedzy. Na wielu obrazowych przykładach autorka przedstawia cztery typy dzieci i pokazuje, jakich szczególnych pomocy potrzebują w nauce i przezwyciężaniu kryzysów. Książka stanowi bardzo cenną pomoc pedagogiczną dla rodziców, wychowawców i nauczycieli szkół podstawowych.

20 reguł wychowania dzieci

1. Nie psuj mnie. Dobrze wiem, że nie powinienem mieć tego wszystkiego, czego się domagam. To tylko próba z mojej strony.
2. Nie bój się stanowczości. Właśnie tego potrzebuję - poczucia bezpieczeństwa.
3. Nie bagatelizuj moich złych nawyków. Tylko Ty możesz mi pomóc zwalczyć zło, póki jest to jeszcze w ogóle możliwe.
4. Nie rób ze mnie większego dziecka, niż jestem. To sprawia, że przyjmuję postawę głupio dorosłą.
5. Nie zwracaj mi uwagi przy innych ludziach, jeśli nie jest to absolutnie konieczne. O wiele bardziej przejmuję się tym, co mówisz, jeśli rozmawiamy w cztery oczy.
6. Nie chroń mnie przed konsekwencjami. czasami dobrze jest nauczyć się rzeczy bolesnych i nieprzyjemnych.
7. Nie wmawiaj mi, że błędy, które popełniam, są grzechem. To zagraża mojemu poczuciu wartości.
8. Nie przejmuj się za bardzo, gdy mówię, że Cię nienawidzę. To nie Ty jesteś moim wrogiem, lecz Twoja miazdząca przewaga!
9. Nie zwracaj zbytnej uwagi na moje drobne dolegliwości. Czasami wykorzystuję je, by przyciągnąć Twoją uwagę.
10. Nie zrzedź. W przeciwnym razie muszę się przed Tobą bronić i robię się głuchy.
11. Nie dawaj mi obietnic bez pokrycia. Czuję się przeraźliwie łamszony, kiedy nic, z tego wszystkiego nie wychodzi.
12. Nie zapominaj, że jeszcze trudno mi jest precyzyjnie wyrazić myśli. To dla tego nie zawsze się rozumiemy.
13. Nie sprawdzaj z uporem maniaka mojej uczciwości. Zbyt łatwo strach zmusza mnie do kłamstwa.
14. Nie bądź niekonsekwentny. To mnie ogłupia i wtedy tracę całą moją wiarę w Ciebie.
15. Nie odtrącaj mnie, gdy dręcę Cię pytaniami. Może się wkrótce okazać, że zamiast prosić Cię o wyjaśnienie, poszukam ich gdzie indziej.
16. Nie wmawiaj mi, że moje lęki są głupie. One po prostu są.
17. Nie rób z siebie nieskazitelnego ideału. Prawda na Twój temat byłaby w przyszłości nie do zniesienia. Nie wyobrażaj sobie, iż przeproszając mnie stracisz autorytet. Za uczciwą grę umiem podziękować miłością, o jakiej nawet ci się nie śniło.
18. Nie zapominaj, że uwielbiam wszelkiego rodzaju eksperymenty. To po prostu mój sposób na życie, więc przymknij na to oczy.
19. Nie bądź ślepy i przyznaj, że ja też rosnę. Wiem, jak trudno dotrzymać mi kroku w tym galopie, ale zrób, co możesz, żeby nam się to udało.
20. Nie bój się miłości. Nigdy.

Lata dzieciństwa

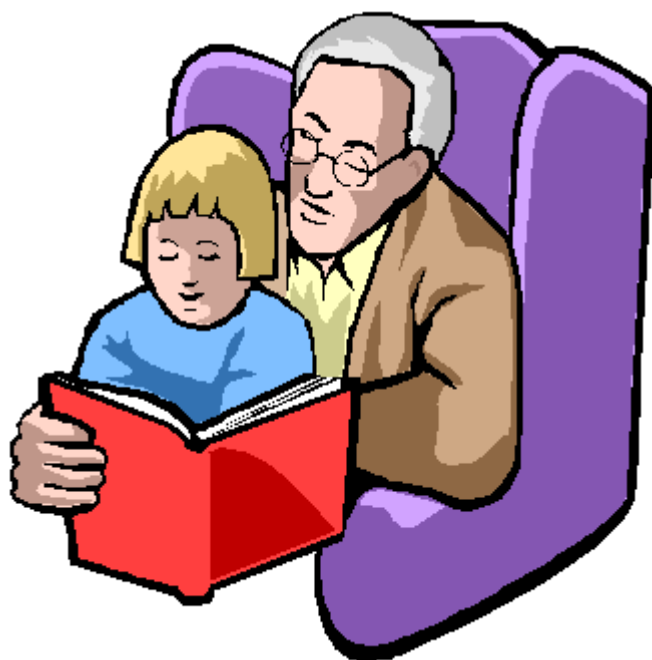
*** Dzisiejsze nieśmiałe dziecko, to to, z którego wczoraj się śmialiśmy!**

*** Dzisiejsze okrutne dziecko, to to, które wczoraj biliśmy!**

*** Dzisiejsze dziecko, które oszukuje, to to, w które jeszcze wczoraj nie wierzyliśmy!**

*** Dzisiejsze zbuntowane dziecko, to to, nad którym się wczoraj znęcaliśmy!**

*** Dzisiejsze zakochane dziecko, to to, które wczoraj pieściliśmy!**

*** Dzisiejsze roztropne dziecko, to to, któremu wczoraj dodawaliśmy otuchy.**

*** Dzisiejsze serdeczne dziecko, to to, któremu wczoraj okazywaliśmy miłość.**

*** Dzisiejsze mądre dziecko, to to, które wczoraj wychowaliśmy.**

*** Dzisiejsze wyrozumiałe dziecko, to to, któremu wczoraj przebaczyliśmy.**

*** Dzisiejszy człowiek, który żyje miłością i pięknem, to dziecko, które wczoraj żyło radością.**

Ronald Russell

Miłością jest... przemierzanie pokoju w nocy, aby kołysanką i ciepłymi słowami utulić ciebie płaczącego wtedy, kiedy całe moje ja pragnie odpocząć.

Miłością jest... malowanie różowego olbrzyma bez rąk i z jednym okiem, mającego na sercu wypisane słowa: "Moja mama jest najlepsza".

Miłością jest... czytanie tej samej bajki piąty raz, bez pominięcia najdrobniejszego jej szczegółu.

Miłością jest... ostatni, klejący się cukierek, oblepiony kurzem i sierścią psa, nie zjedzony, trzymany dla mnie w kieszonce.

Miłością jest... zdobywanie nowych umiejętności, które kiedyś przydadzą się nam, abyśmy umieli pomóc tobie w dorastaniu.

Miłością jest... przesłodzona herbata i rozmoczone w niej ciasteczko pozostawione w dniu moich urodzin o 6.30 rano przy naszym łóżku.

Miłością jest... powiedzieć czasem stanowczo: "Nie", nawet jeśli: "Wszyscy to robią".

Miłością jest... zgoda na twoje odejście, kiedy otwierasz drzwi i wyruszasz w świat; zgoda przeżywana z ciężkim sercem, ale też z modlitwą w mojej duszy i uśmiechem na twarzy.

Miłością jest... umiejętność dzielenia wiary, która jest zapewnieniem, że ty, teraz jeszcze dziecko, potem możesz rozjaśnić naszą przyszłość.

Marion Stroud

Optymizm

Kiedy pada, wieje , sypie śniegiem,
kiedy błyskawice rozświetlają noc,
kiedy skwar zdaje się nie do zniesienia,
wiedz, że jest pięknie. Pięknie jest zawsze!

Skoro deszcz pada, by podlać ogrody,
skoro słońce praży, by dojrzała winorośl,
dlaczego byś chciała oglądać niebo
wiecznie tak samo niebieskie?

Z burzy artyści potrafili uczynić dzieło sztuki;
ze śniegu dzieci lepią bałwany, które im dają tyle radości.

Podchodź w ten sposób do życia,
a każdy dzień wyda Ci się jaśniejszy,
bardziej zaskakujący od poprzedniego.

A kiedy Cię zasmuci zbyt pochmurne niebo,
spójrz w górę -ponad chmurami zawsze jest słońce.

"Dobroć w słowach tworzy zaufanie
Dobroć w myśleniu tworzy głębię
Dobroć w dawaniu tworzy miłość."